

Тамбла - Ата журтну къоруулаучуну кюнүсү

Шабат күн, 2014 жылны 22-чи февралы • № 34 (19455)

Багъасы 3 сомду

ЗАМАН

Газета издается на балкарском языке с 1924 года

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ
ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ

Интернет-версия: zaman.smikbr.ru

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА
КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Бу датагъа аталған материалланы 4-чю, 5-чи бетледе оқыуғуз.

Аделинаны «алтыны» 2 бет барыбызы да көллендиргенди

Жазылуу -2014

Тап амалны ычхындырмагъыз!

Почта святыны бёлумлеринде 2014 жылны экинчи жарымында бир къаум изданиялагъа болжалдан алгъа жазылыу бардырылады. Сиз сюйген газетлеригизге эмда журналларыгъызға энчи багъалары бла жазылыргъа бу бек иги амалды. Аны ычхындырмагъыз!

КъМР-ни федеральный
почта святыны управлениасы.

Бизнес индексибиз - 51532

Бирге сёлешинуу бла
къонакъбайлыкъыны
сағъаты

2 бет

Россейни Жамаат
палатасына республиканы
келечисин
сайлагъандыла

2 бет

Аппаларыны эмда
аталарыны махтаулу
жоллары бла барыргъа
хазырланадыла

3 бет

Дайым да башха-
лагъа дау айтханлай
нек турабыз?

6 бет

«Биз Афганистанда
жюзден артыкъ
социальный объект
салгъанбыз»

8 бет

Къабарты-Малкъар
Республиканы къырал
саугъалары бла
саугъалауну юсюнден
Къабарты-Малкъар
Республиканы Башчысыны

УКАЗЫ

Къабарты-Малкъар Республиканы
эл мюлкөн айнтыуగъа уллу къыйын
салгъланлары эмда кёп жыллана ахшы
ишлөгөнлөри ючин

Къабарты-Малкъар Республиканы
Сыйлы грамотасы бла
саугъаларгъа

БЕРДЮЖА Владимир Иванович
- «Ленинцы» эл мюлк производство
кооперативин председателин;

«Къабарты-Малкъар Республика-
ны эл мюлкюно сыйлы къуллукъ-
чусу» деген ат атаргъа
СИРОТА Владимир Григорьевиче
- «Ленинцы» эл мюлк производство
кооперативин къурулушу инженерине
ТОТОК Мария Степановна - «Ле-
нинцы» эл мюлк производство коопе-
ративин къыймала цехини таматасына.

Къабарты-Малкъар Республиканы
Башчысыны къуллукъун болжалы
халт толтурган Ю.КОКОВ.

Нальчик шаҳар, 2014 жылда 19-чу
февральда, №54-УГ

Алгышлау

Жараышулукъын
бла хайырлы
урунууну себеби

Бағыалы эр кишилериз!

КПРФ-ни Къабарты-Малкъар респу-
бликалы болжалюю Сизни Совет Аскерни
эм Аскер-төңгиз флотту кюн бла
алгышшайды.

Бу байрам бизни къыралда бек
сыйлыларынданды. Ол да бош-
дан тюйюлдо- Ата журтун, кесинги
юйюнгю, юйюрюнгю къоруулаудан
намыслы борч жохъу бер эр кишиш!
Сиз бизге келир заманнага таукел-
лик бла къааргъа, аны тутхучуу
булуруна ийнаныргъа базынуулукъ
бересиз, көллөндөрсөс. Ол да жигер
урунууну, бийик жетишмлени мур-
дордуму. Россейни, тууган Къабарты-
Малкъарбызыны да жашнатырыкъ,
сабийлеризин насыплы келир заман
бла жалчытыргъа онг берлик кючдю!

Сизге кийин саулукъ, таусулмаз-
лыкъ кюч-къаруу тежейбиз, ишигиз-
ден къууанырыгъызы, мамыр кёкн
тюбюндө жаша этеризгини сойгени-
бизни билдирибез!

Борис ПАШТОВ,

КПРФ-ни Къабарты-Малкъар респу-
бликалы болжалюю комитетини биринчи
секретари.

Парламент

Бирге сёлешиуню bla къонакъбайлыкъыны сағъаты

Парламентаризм къалай жаратылғаныны, Республиканы законла чыгарыручу органды къалай күралғаныны, бююнлюде не жорукъла бла ишлекенини, закон кюч алғынчы, документ неден ётгенини эм көп баша затланы юспериден хапарлагъанды алаға Парламенттин Председателини орунбасары Татьяна Саенек.

Кысыла ал сёзден сора со-руула башланғандыла. Парламенттеги Жаш тёлю палатаны муратларыны, борчаларыны эм ол тамамлагъан ишлени юспериден аны таматасы Жаппуланы Мусса бла РФ-ни Федеральны Жыйынтынуу Къырал Думасында Жаш тёлю парламенттин председателини орунбасары Беслан Назранов хапарлагъандыла. Ала жаш тёлю парламентте ишлеңүү социальный лифттеге санаргъя болтугъун, ол көп

**КъМР-ни Парламен-
тinde «къырал сағъатла»
бардырыу ахши төрөгө
айланғанды. Бу жол
парламентариелде
къонакъда КъМКъ-У-
тарых факультетини студ-
ентлери болгъандыла.**

затха юргетенин, ол санда адамла бла сёлеше билдице себеплик этгенин, чартгенди.

Жаш тёлюню, жамаат биргүрүлени эм асламмы информационынчишири жаны бла комитеттини председатели Татьяна Хашхожева уа жаш тёлю парламенттеги къулукъта кётюрүлөргө онг береди, алай аны ючин а эринмей-талмай ишлерге керекди, деп къошханды.

Түбешиуде жаш тёлю политикини, ол санда жаш тёлю предпринимательствога себеплик этгени программала-

ны, грант конкурсланы, тыш къыралла стажировкалары эмдэ бююнлюккө жаш тёлюге берилген башха онглана юспериден да сёз баргъанды.

ЕГЭ -ни эмдэ аны бардырыну жанги, бютюн къатыннан жорукъларыны юспериден жаш адамлагына Билим берии эм илму жаны бла комитеттини председатели Муаед Дадов билдиргендиге. Бу темаға ушакыны кезиүүндө сёз билим берии системаны болумуну, устазлыкъыны эм окуучулуарбызын билимлери неге көре болгъаныны юсюнден да баргъанды.

Ахырында къонакъбайла къонакъларына КъМР-ни Парламенттини мекимын кёргюзгендиле эмдэ ала бла бирге суратда да тюшгендиле.

**ОТАРЛАНЫ Фатима.
КъМР-ни Парламентини
пресс-службасы.**

ОЛИМПИАДАНЫ ДНЕВНИГИ

Аделинаны «алтыны» барыбызында да кёллендиргенди

Россейли спортчу Аделина Сотникова Социде бардырылган Олимпиадада тиширилүүны арасында бузда кеси аллына сымарлап уччуда чемпионатка тишиши болгъанды. Кюмшү майдалын Ванкуверде «алтыны» иеси корячы Юна Ким, «доммакыны» уа италиячы Каролина Костнер алгъандыла. Бек ышаныл тургъан къызыбыз Юлия Липницкая жаланды бешинчи жерге чыкъынды. Бу жетишм бла Сотникованы къыралны Башчысы Владимир

Путин да, Сочиге телеграмма ийип, алышылаганды.

Бу эришилени милионлана бла адамла сакъыл тургъандыла. Нек дегенде хоккейчилериз турнирдеги кетгенден сора российлени кёллери кётюрлюк эм Олимпиадада чемпионна болуп деген ишанылуу түшүнүлүк жаланды сымарлап уччуда къызыларбыз Лицницкая бла Сотникова къалгъан эдиле. Бузгъа биринчи Лицницкая чыгъады, 15-жыллыкъ асыры къайгы этип тургъандан учуну кезиүүндө бир көре жыгылган да этди, ахырында биягын бешинчи жерде къалады.

Энди битеу ышаныу Сотниковойга эди. Аделина башында сағынлыгъан конкурентлерин озар мурат бла бир да болмагъанча къынын производственный программаны алады. Аны кёргүзтегендеги сорууда бир да болмагъанча бийик 149,95 балла саладыла, ол кёрюмдүлгө къараучула узакъъя созулган къарсла бла түбейдиле. Энди Сотникованы озарыкъ жаланды

корячы Юна Ким эди. Ол алгъан балла «алтынга» иги да жетмей къаладыла.

Белгилерчады, Сотниковойга дери сымарлап уччуну бирюлсонде тиширилүүны арасында Совет Союзуну кезиүүндө окууна бир спортучукъ алыкъа Олимпиада чемпион болмагъанын.

Төнене уа эришилүү майдаллары жети комплекти ючин бардырылгъандыла. Тиширилүү таулада фристайлде (ски-кроссада), слаломда эм биатлондада эстафетаны түрттөүлөн болуп 6 километрге чакшандыла. Андан сора да, «Адлер-Арене» бузда конькыла бла уччуда команда эришилүү ётгендиле. «Айсбергде» шорт-трекде дагыда юч комплект майдал ючин тиширилүү-1000, эр кишиле 500 метр узунлуккда эм команда эсепде эришигендиле. Аланы эспелери номерегө көлгө салгъанды белгилүү тойюл эдиле.

Эсигизде слалайкъ, Сочиде бардырылган XXII къыш Олимпиадада эришилүү солуу түнчлигүүнде 23-чүү февральда хоккей турнирни финальны матчи бла башалгъандарлын.

КЪОНАКЪЛАНЫ Хасан.

Шабат кюн, 2014 жылны 22-чи февралы
Интернет-версия: zaman.smkbr.ru

ЖЫЙЫЛЫУ

Россейни Жамаат палатасына республиканы келечисин сайлагъандыла

КъМР-ни Жамаат палатасын болжалындан алгъа бардырылгъан пленар жыйынтуунда РФ-ни Жамаат палатасына Республиканы келечисин сайланнанды. Бу жумушу федеральны законодательство эмдэ Россейни Жамаат палатасын къурауну жорукъларында түрлениүле болгъандары себепли тамамларгъа тюшгендиле. Энди къыралны битеу субъекттери да анда келечилери боллукудуда.

КъМР-ни Жамаат палатасыны председатели Пшикан Таовнайтагханга көре, Къабарты-Малкъарны келечисин къолундан көп зат келлиди. Ол, Россей Федерациида кибик, кесини субъекттинге да жамаат сезимин түрленириуге себеплини этгре боллукудуда.

Законнага тишишиликкеде къол кётюруюле жашыртын бардырылгъандыла. Көнчюлуккюн ыразылыгы бла РФ-ни Жамаат палатасына Къабарты-Малкъардан келечисине Заурби Нахушев жанын болуп.

КъМР-ни Жамаат палатасыны членлери Заурби Ахмедовичыны республикалы эм федеральны власть органларда ишлеу жаны бла уллу сынау болгъанын, аны къуру Къабарты-Малкъарны угъай, битеу Россейни да граждандарыны сейирлерин къорууларгъа къолундан келлигин айрып айтхандыла.

ЮСЮПЛАНЫ Галина.

Тапландырыу

Ток ызланы тийрелери тазаланады

МРСК СК компанияны КъМР-де бёлүмюн специалисттери уллу волтлыу электрокюн ызланы тийрелерин күштүш болшалгъанчы окууна тазалан башалгъандыла. Энергетикле быйыл 100 гектардан аслам быллай жерледе тереклени эмдэ аланы артыкъ ёсген бутакъларын кетериргө керекдиле, деп билдиргендиле бёлүмюн пресс-службасындан.

Энергокомпанияны Май районда филиалында урунгандарында бу жумушу бир ненчя кюн алгъадан Ново-Ивановск ское элде тамамлап башлагъандыла. Аны кезиүүндө энчи техника бла инструментте да хайыланадыла. Мында ишлени бошагъандан сора специалисттерине энгизиле да 9 элинде ток ызланы тийрелерин тапландырылышы.

Ишле электрокюн ёчполтулмай бардырылмайдыла, аны себепли адамлагыя аллындан окууна билдириүлөө дегендейдиле. Бу мадарлары эмдэ ток бла жалчытууну юсюнден сорууларыбыз болгъанла компанияны 8-800-200-99-97 какызыз телефонуна сөлешип, толуу информация алтыргъа боллукусуз.

Спартакиада

Аппаларыны эмда атапарыны махтаулу жоллары bla барыргъя хазырланадыла

Ата журтун къорулаучуну кюнөне атап, республикада январ айны 23-сюндөн башлап аскерге энді барлық жашланы патриот ниетде юйретишина эмда асламалыкъорууланы ишни коччлендирир муратда айтыкъ къуралгъан эди. Тионене аны ахыр кюнө Абхазия майданда еришиуле бла башталғанды.

Хар замандача, аны республиканы РОСТО ДОСААФ-ы къуралгъанды. Бу жолғы айтыкъны кезиуонде анга, республиканы шахарларыны, школларыны оқучуучуларындан сора да, Бабугент, Отрадное элледеги кадет корпуслары келечилери, КъМКъУ-ны, КъМКБАУ-ну студенттери да къышанды.

Жаш адамлары келе турған байрам bla алғышшалгаръя эмда наисиаттада сёзлерин айтрыгъа келгенлени арапларында уа КъМР-де ич ишлені министрлары орунбасары Залиханланы Къаншаубий да бар эди. «Бу еришиуле, мен оюм эттегендөн, аскерге энді барлық жашланы кюч-къарууларын, ала Ата журтун къорулауда аскер борчларын къалай толтураалыкъ-

Тимур Тхагалегов Биттирләнди
Борисин сауғылайтынды.

ларын сынар ючон бардырыладыла. Жаз башында, белгилисича, жашланы бир къауму армияға барлықты, анда апчымазча мабылај юйрениүле уллу себептеги этдиле», - деп, ол республикалы ДОСААФ-хана уллу ыспас эттеги. Ич ишлени министри Сергей Васильевни атындан аны къулукъчуларын жаш адамларын юйретишиде уллу къыйын салгъуларын ючон алғышшалу письмону да бергенди.

Республикалы аскер комиссары Евгений Харламов а айтыкъ бо-

шалмагъанын, еришиуле дагыда бардырыллыкъларын чертгенди.

КъМР-ни Басма эмда асламы коммуникацияла жаны бла къырал комитетини председателини орунбасарыны къулугъун толтургъан Вячеслав Минин а, жашла бу кюнледе алгъан усталыкълары, алагъа не заманда да жараракътарын исгертеңди. Ала аппаларынын этген кишилекперине көртиги болуларын сюйгенин билдиригендө. Жаш адамлары урушу, уруннан эмда саутланган кючлени

шалмагъанын, эришиуле дагыда бардырыллыкъларын чертгendi.

КъМР-ни Басма эмда асламы коммуникацияла жаны бла къырал комитетини председателини орунбасарыны къулугъун толтургъан Вячеслав Минин а, жашла бу кюнледе алгъан усталыкълары, алагъа не заманда да жараракътарын исгертеңди. Ала аппаларынын этген кишилекперине көртиги болуларын сюйгенин билдиригендө. Жаш адамлары урушу, уруннан эмда саутланган кючлени

ХОЛАЛАНЫ Марзият.
Суратланы автор алғаны.

Шымал Кавказ кюн сайын

Дагыстанда нефтегазовый
компания къураллыкъы

Дагыстанны кесини нефтегазовый компаниясы болупкыду. Аны регистрация этинуу 1-чи марта башлар план барды, деп билдиригендө регионнан башчысы Рамазан Абдулатипов ИТАР-ТАСС-да болгын пресс-конференцияда.

Аны айтканын көре, ол ким болса да биреуте еришиулюк тойюндө. Компанияны къураллыгыны кюнден Абдулатипов 15-чи январда Дагыстандын парламентине жыл сайын этичуу посланысында билдиригендө. Аңдан сора да, ол правительствоота буюрган эди Кастиини шельфинде геология жана бла тинтиу ишлени планын жаращырыгыз деп.

Дондагы Ростовда Дон черекдеги Ворошилов аты кёшпирню жапхандыла

Тюнене Дондагы Ростовда Дон черекин юсю бла ётген автомобиле жиоруучу Ворошилов аты кёшпирню жапхандыла. Башчыла олоону кёлпир тозурагъаны эм оюлургъя жеттени ючон эттегидиле. Кёлпир бла жаяу ётеге да къоймайдыла. Жайда уа ростовчала аны бла Дон суол жағысында пляжлагы барычуу эди.

Жууук кезиуда кёлпир сёйлон башларыкъыда, аны орунчы жаны кёлпир ишлөт туралыда. Кёлпирно биринчи кесегин хойырланырга 2015-чи жылда берир мурат барды. 2017-чи жылга дери уа алты жолу болгын (ары юч, бери юч) жаны кёлпир ишленирики.

Волгоградны бюджетини файлдасы танг ёстгендө

Волгоградны бюджетине январьда 179,7 миллион сом файда тиошгендө, ол былтырны январы bla тенглештирдегендө, 27,5 процентте кёлпидө. «Артыкъ файданы социалный программалыга bla проектке къоралыкъбыз, ала кёлдюле, охча жетишмегенини хатасында ала иги ишлеялмайдыла», - дегендө ИТАР-ТАСС-ны корреспондентине шахарны башчысиси Ирина Гусева.

Аны айтканын көре, налоглардан эм налогла болмагын источникледен тиошген файдаланы къебейгин шахарны топланырдырууга эм жашылдирируге сөбелик этириди. Къошакъырыксы «Жарыкъ шахар» деген программаны эм башха социалный проекттени жашауда бардырыргъя къоратыллыкъы.

Уллу магъаналы проект

Адыгейде илмуда эм билим бериуде ишлөргө деп, чекленгеннен саулуклары болгын адамлары хазырлауда проектин жашауда бардырып башлагандыла. Быйылдан тиберип, алай жаш адамна Майкону къырал технология институтуна киралыкъыла - алагъа квота 10 процентти. Окууттуу - дистанционный халда эм студентлени къаумулары bla бирге бардырыллыкъы, очный халда эм заочный халда.

-Проектин уллу социальный магъанасы барды-студентлени арапорлыкъ адамлыкъына эмда бир бирини намысын саклауна мурдорунда байланылышынан къурауда, - дегендө ИТАР-ТАСС-ны корреспондентине проектни оночусу доцент Галина Измайлова.

Тойланы эм башха къууанчлалы троллейбусда ётдюредиле

Астраханыда жамааттун транспорта жиорюре адамлары къеллендирир ючон сейирилким аман тапханыда. Шахарчылыга Окуджавона жырында сыйтылган «сийин троллейбусу» арендаға олып, анда тойланы неда башха къууанчлалы бардырылды, андан сора да, шахарда ингирде неда кече ортасында айланыргъа чакырадыла.

Муниципалный къырал предприятиини директорууну къулугъун толтура турған Яков Курбанову айтканын көре, алыкъа «байрамы» троллейбусу бегенте (арендаға) экин кереп алъандыла: биринчиинде жаны юйор къуралынан миник айланындыла, экинчи кереп уа анда адамла нёгерлерини туугуан кюндерин белгилеген эди. Акция башланынгандан сорт троллейбусу арендаға олып мурат бла сөлешиуле кёл болгандыла, эштада, жууук заманда боллукъ «Бир бирни сойгендө» «Ромонтикола жолоцуулукъы» барабыз деп, троллейбусу бегенте аллыкъ болурла.

«Уруш сабийлени кёзлери бла» деген жыйымдыкъ bla танышандыла

Краснодарде «Уруш сабийлени кёзлери бла» деп назмутуу жыйымдыкъ презентацияло бардырыллыкъы. 21 автор барысы да Уллу Ата жүрт урушуну кеси кёзлери бла көрғендиле», - дегендө ИТАР-ТАСС-ны корреспондентине ветеранларын шахар советлерини председателини орунбасары Валентин Гаври.

Презентацияло концерт халда аскер госпитальда бардырыллыкъы, аны къыттышырға проффесионал эм самодеятельный артистте келген эди. Ала китапда болгъан назмутуун окуутганда, уруш жиляладыгы жырланы жырлогъанды, документти киногъа къаралынды.

Авторларга урушуну кезиуонде бешишер-жетишер жыл бола эди, шөндөл ала йынналыда-аппалауда. Аланы санындаа Россиянын жазычуларыны Союзларынын члени Светлана Медведева да, анга 1945 жылда жаланда беш жыл бола эди. Аны «Фронтдан письмо», «Ана эм аны къызы», «Мени заманым» деген назмутары бла башланады назмутуу жыйымдыкъ да.

Чыншты инсанны бек бағылды ышаны - түүгъян журтуна, жалкына

КЬОШУМЧУЛУКЪ

Хар затны да - хорламгъя

Бизни гитче Республикасы Ата жүрхүү Совет Союзны 32 Жигитин эм Махтаулукуну орденини 6 толу кавалерин бергенди. Бу маҳтапу тизмени бек башында айтылып лётчилик Байсултанланы Алимини бла Караданов Байтанин түкүмдүзы жазылғанды.

Уллу Ата жүрт урушун жылларында Къабарты-Малкъарны 62 минг жашы бла кызыны Ата жүртнүү, чыншты жигитлөч, къорулаганды. Аладан 40 минги хорлама ючон жанларын бергенди. Аланы көбүнчөнүн иосионден китапта чыкырганды, очеркке, стаянья жазылғанды. Маршал Гречкоң эсгерилерине жанаңдан къарағындыма, 963-чо артиллерири полкни дивизионунын командири Аслану Сохоркову жигитлігіне, батырлығына сөйрөттө. Аны башынлығында бизни аскерлөө фашистлөөн солдаттарын, Туапсеге жибермей, алларын тыйғанды.

Башша аскер башы А.Т. Холбини мемурларында да мени бала бирге педучилиштеде окуятуан тенгини Михаил Яхоговини аты маҳтах бла айтылғанына бек къуаннганма. Ол аны иосионден бойлай жазылғанды: «Сталинградын къорулаган замандын сязыл байламлыкъ гитлерчиле ууучлагынан жер бара эди. Къазаатны кезиүүнде телефон байламлыкъ, көзюлөн, тохтадын къалады. Ефрейтор Яхогов, оқы, топ жауун къупола түргүнлөйт, сюркелит барып, фашистле болтъян жерде жипни, көзюлөн жерни жалгап, къайтап келе түргүнлөйт, аллындан беш немисли чыгып къалылды. Ол аланы алайды къаплап, кесибиккүнүлөттө сауз-еен къайтанды.

Күннен эттен кишилиги ючон, анга Совет Союзну Жигити деген ат аталынды.

Бюгюн бизни жерлешиз - прохладачы адмирал Арсений Головкону, Север флотын командини атын айтмай къяргъя жарамас. Къызын Байракыны орденини кавалерлери лётчилик Георгий Карабутову бла Абулласа Тхакумачевини, артиллерири полкни командири Георгий Елифановну, батареянын командири Кешкүн Күшкүнини, мимониет полкни командири Мухарбек Надиреевини, жаңу аскер батальонунын командири Жама Караваевини, атты аскер эскадронунын командири Чечен-Шамильини эм башхаланы жигитлектери тарыхда белгилиди. 115-чи Къабарты-Малкъар атты аскер дивизияны аскерчилери Сталинградын къатында къаллай уллу къазаатлагын киргендиле, душманны аллын тыйғанды.

Волга чекеркин жағасында сермешледе да бизни жерлеширбиз Талия Катаинчиев, Камбулат Керепов, Мухамед Караданов, Жакмурат Озов, Тика Эфендиев, Анатолий Хуранов, Борис Хазан, Постан Шомахов, Созайланы Мухаш, Чеченланы Жабраил батырлыкълары бла маҳтауын тайиши болғандыла. Къызыларбызы да, жашшадан кем къайлым, жигитли эттениде. Аланы арапарында Мария Сасикова, Анна Ширшова, Любовь Асташова, Нина Герасименко, Зоя Абашина эм башхала орденлөгө, майдаллагын тайиши болғандыла.

Ата жүрттун къорулаучуну күннөндө партизанларында бла тында уруннганланын аттарын сагындан къайсак, тоз болмас. Алана

Хорламгъя жетерге уллу къыйын салгъандыла, аскерлери бизиге таянчакъ болғандыла.

Республиканы сабанчылары, маңылары да фронта къулларындан келгенича болушхандыла: 300 минненнада артыкъ ми्रзөү, 27 минг ат, 63 минг кийим бергенди. Жаланда «Тебен Чегем» колхоз жиэздөн артыкъ жылы тон, жамычы жыйынды. 1942 жылда 13-чи январьда дагыда жаныдан 60 къызын тон, 120 уюк эм 30 къой тери эм алғаты көре башша затта жибергенди фронта.

Къабарты-Малкъарнын халкы Ата жүрттун къорулаучуну фондунда миллионнан бла ажыра болушлуу жетиңди. Он санда «Къабарты-Малкъарни колхозчусу» эм «немисли уула-чулаучлагы ёлум» деген танк колонналарын къурагыз 28 миллион сонк ётдиорюлгөнди. Андан сора да, истребитель эскадрильягы 1650000 сом жыйылтанды.

Къабарты-Малкъарда жашагында күннен көлө Ата жүрттун къорулаучуну фондунда күйнүрлөнди. Аттынан ажыра болгүндуу. Маңдадыла шүёла, командирде, жашшыкъ заманыннан көлөлүр.

Бюгюнлюкде Россиянын Саутланнан Кючлеринде бизни мингде бла жерлешербиз күллүкъ эттедиле. Алага саулукъ, мамырлыкъ, жетишими күллүкъ эттерлеринен сөз ийнорлорине сауз-еен сыйылыштарын тежекбиз.

Иван ПОЛИЩУК,
урушуну ветераны.

Антах көртичилек

«Катюшаны» кесине бойсундургъанды

Аскерде къуллукъ эттен жашланы сурат альбомлары музейде сакланыртса тийшил эничек экспонатларды дөрө болгүндуу. Маңдадыла шүёла, командирде, жашшыкъ заманыннан көлөлүр.

Бюгюнлюкде ариу жасалгын, сурат салырча энчи жерчилиде дөрө күйралткан альбомун тюкөндө сатып алған къылымын тююлди. Алай алгын а жашла ахыр бетин да кеслери эттениде.

Атырыланы Магометтин жашы Алийни Афганистанда къуллукъ этген 730 кюннөн бла кечени иосионден хапарлагын альбомун ачсан, сейирге каласа: СССР-ни бла Афганистандын карталарын, аскерчилени, душманын, жерге къона башлагын самолёттүү суратларын кеси къолу бла ишлөгендө. Шүёлларына тансынкъ болсам, къарайма альбомума, дейдү биети Алии.

Ол аскерде Көндөненден чакырылгъан эди. Бу элден афган урушка 22 жашыбыз баргъанды. Насыла, ала барысы да юйерине къайтанды. Алай алдан бирлери, къазааттада алгъан жүрөк къынынлыкъын излеп, Москвага барып, алай къайда болгъанын билүп, Ташкентте учанды. Андан Паҳтаралыгъа ётди. Он көзүдө анын ёлуп боллады. Командантада Баблинаны эки эгечин, къарайндашын да къазахшын көйнөрлөгө берип турда эди. Аланы унч, байланын терки төрөш деп, алган хылымы сөлешеди.

Алайсыз да жүрөгү кюе түрткүү тишируу анын алай эттенин төзмалмайды, армины башынды анын аскер жигитлүгүн көнчүн сауыттагы берген көрөхүнчүлөрдүн, алары командантаны маныгылайна тирип: «Бусагаттаб сабилени табы, бери жетидримесен, къынынгы төгөм». - деди.

Ол кюн окуяна сабилени Баблинага таңдыйрады. Ол аланы Москвага алып келгендө. Окуятуун да эттени, ишеге салып, алай къайтанды. Кеси уа Германияндан сора баш иеси бла Кубада ишлөгендө. Аланын къайтхандан сора Гомель шахарда жашал түргандыла.

Артда Псковка көчөр ақылында. Анда фаттар да алайды. Алай Баблинага анда жашарга тюшмеди. Ауруп ёлди. Аны кесини тилиги бла Псковка элти, алда мүслимийн къабырлада асыргандыла.

ОСМАНЛАНЫ ХЫЙСА,

Бюгюнлюкде көлпени афган урушунуң көнчүн оюнлары «9-я рота» деген российли киноға көреди. «Анда хар зат да тиоз көрпүзгөнди, деген айтальмайтада. Мен кыз къуллукъ эттени, алай афганлы аскерчилени ачыкъ урушка къатышын, бир бирин малташыннан көрмегенме, - дейдү Алай. - Ташынартына бүгүнчү, сакылар көнчүн көршөнгөнди деп шарт айтыргыя болгүнбүз.

Алай а, къазаат көнлени эсгерде, айырда сокураннымайды. Аны эки жашы да аталарапна уашарға, аңга тенг болурга сойгендиле. Экиси да аскерде къуллукъ этип къайтандыла.

ТИКАЛАНЫ Фатима.

ЖИГИТЛИК

Танкчы таулу къыз

Кёп жыл мындан алгъа Тетууланы Нашхону жаша Молла Къярачайны Ҳурдук элине көчүп, анда жашап төбөрдийд. Аны беш къызы болады. Таужан, Балдан, Чоний, Ҳаун, Айшат. Аланы жете баргъанлары эрге чыгылдыла. Ахыргын Темирболатланы Базынга барып, көз алдын таташты къызында. Аланын көзүнен алайды къаплап, кесибиккүнүлөттө сауз-еен къайтанды.

Капитан чыны бла бошагъанды. Ол заманды аны төрт аскер ордени бла жети майдай да бардады. Урушдан сора Баблина белоруссу Павел Родичкингүн көллүкъ эттедиле. Алага саулукъ, мамырлыкъ, жетишими күллүкъ эттерлеринен сөз ийнорлорине сауз-еен тежекбиз.

Капитан чыны бла бошагъанды. Ол заманды аны төрт аскер ордени бла жети майдай да бардады. Урушдан сора Баблина белоруссу Павел Родичкингүн көллүкъ эттедиле. Алага саулукъ, мамырлыкъ, жетишими күллүкъ эттерлеринен сөз ийнорлорине сауз-еен тежекбиз.

Ол кюн окуяна сабилени Баблинага таңдыйрады. Ол аланы Москвага алып келгендө. Окуятуун да эттени, ишеге салып, алай къайтанды. Кеси уа Германияндан сора баш иеси бла Кубада ишлөгендө. Аланын къайтхандан сора Гомель шахарда жашал түргандыла.

Артда Псковка көчөр ақылында. Анда фаттар да алайды. Алай Баблинага анда жашарга тюшмеди. Ауруп ёлди. Аны кесини тилиги бла Псковка элти, алда мүслимийн къабырлада асыргандыла.

Ол кюн окуяна сабилени Баблинага таңдыйрады. Ол аланы Москвага алып келгендө. Окуятуун да эттени, ишеге салып, алай къайтанды. Кеси уа Германияндан сора баш иеси бла Кубада ишлөгендө. Аланын къайтхандан сора Гомель шахарда жашал түргандыла.

Артда Псковка көчөр ақылында. Анда фаттар да алайды. Алай Баблинага анда жашарга тюшмеди. Ауруп ёлди. Аны кесини тилиги бла Псковка элти, алда мүслимийн къабырлада асыргандыла.

ЖУРНАЛИСТИК САГЫШЛАРЫ

Дайым да башхалагъа дау айтханлай нек турабыз?

«Заман» газеттеги редакциясына жумушлары бла көпле келдиле. Бирде ала элдеринде, ишлеринде кемчиликлени айтып жарсыйдыла, малкъар тилде чыкырган газетизбизи, телевиденияны бериулени юслеринден да оюмларын билдиредиле. Керти сөзге утъай деген маахтула иш тюйюлди.

Алай бир-бирде ол къонакъланы терс сёлешгенлери, хар кемчиликдеке да башхаланы терслеп турғанлары сейирге къалдырады, ачыу да этдиреди. Бизни халкыбызбыз былай некди? Хар чурумда кимден есе да хынат жетгенди, деп тутханлары жаныбызын кыйнайды. Аны бла биз кесибизни эниш этгенибизни нек анылгамайбыз?..

Кёл болмай таупу эллени биринден жумушу бла бир ушагыбулуу, ишин да билген, скойген тиширик келди. Ол да бек алгъа башында сагыннанланы иосунден оюмун билдири, башхалача, кеси айтханни тутуп турду. Аны дауларыны бир къаууму бла ыразы болсам да, бир айтханы уа ишни болушун билмегенин туура эти. Малкъар тилде чыкырган китапланы сатып алар жер нек жокъду, къайдада да башка милдет литературады деген оюмгъа келе эди сёлэри магъанасы.

«Малкъар тилде да басмаланадыла китапта, тюкнелеге да тюшедиле. Адамла, аллай жерлени билмей, керексиз сёлзлени къозгъап турады», -дем мен да къаты болдум. Аланы тойретген да этдим. Головко атты орам да Ленин атты проспект биргэе къошуулган миょющө «Китап» тюкен ишлекенин ненча жыл болады.

Андада хапары жокъ эди къонагыбызыны. Малкъар тилде литератураны уа учуз багъасы бла сатылган мекәм ачылганлыны бир ненча жыл боллады. Ол да андан узакъ тюйюлди. Жыйырма метр жокъду

аланы арапары. «Эльбрұс» китап басма болгъан юйню (Головко атты орам, 6) жаңындарды. Ненча кере баргъан эсем да ары, керек затымы таптай къалмагъамана. Сабильдеге атталъянала, малкъарлы жазыучуланы чыгъармалары, малкъар халкъ жырла, илму китапла... Жанынг къайына ыразы эссе да, бар да сайла.

Былайда бир иш эсими тошишди. Эки жыл мындан алгъа Нальчикде театр фестиваль бола эди. Ары Къумукъ театр да келеди. Тюбешиулени биринде ол колективини актёру бла ушакъта киришебиз. Ол, къууанын тяялмай, Къулийланы Къайынын юбилейине атап чыкырган алты томлуккын сатып алғанын айтты, аны китаптын да көргөзтөн эди. Шахарыбызга бир нечча кюннеге келген къонакъ къалдада билауди ол тюкнени? Элледен келгелне уа нек жеталмайдыла, 19-чүү марта шарттуулуп, вокзалдан алайтада.

Бу статьяны жазаргы көлленгенимде, дагыда бардым арлы. Тюкнени: «Складда барама, заманым жокъду», -деп кетип бара эди. Ишни болушун анылгылайтап, кечиник

тилел, аны артха къайтардым. Айтханымча, тюкен китаплардан толу. Суратка алдым, оқыуучулагъа көргөзтурча. Бусагъатда анда малкъар, къабартылар тилледе басмаланган 240 торло чыгъарма сатылады. Аланы барын да «Эльбрұс» китап басма чыгъармаларды.

Алайда болгъанымдан ары деп издательствуна тама-тасыны орунбасары Додуланы Асията кирдим да, жумушуму

рын учуз? Къуруда тарыгъып нек турабыз, ол жокъду, бу жокъду, деп? Республикада бир тилде чыкырган китапла башхасында уа нек басмалан-мазгы керекдиле?

Мюйюшдеги «Китап» тюкнени иосунден айтта, анда асламында Мария бла Виктор Котлярова чыгъаргъан литература сюеледи. Ала да малкъарлыны, къабартылышыны иосунден, бел-

шахарда оноу этедиле.

Шалай мекимла, алада асламында школчула хайырланган китапта, жомакъыла, башха керекле бардыла. Ол тизмени санында бизни жазыучуланы ал жыллапа көроп турған эсек, бусагъатда, за-коннинг көре, къыйыныракъ болгъанды. Аны сабепли авторларга, тюкнени таматаларына да тапсы келеди.

Сатычула бла сёлешгенде, жарсыугъа, оқыуучуларбызыны республикалы авторларга хазна сейирлери болмажа-нын белгилейдиле, суратлау литература алада жылла бла турғандан алымтай. Былайда кесибизден къалъянны да айттыргъа керекбиз. Жанынг къайына да тапсы келеди.

Былайда мен күру оқыууда чуну терсплеймө дерикле да болурла. Быллай сёзлени жағъзан манга да хычыун тюйюлди. Алай ол тюкнелеге дайым да кирип турғаным себепли, халы билеме. Ишекли болгъан жеримде тюкнене да ангылатырга угъай демайдиле.

Бу проблеманы юсю бла жуууук заманда «Эльбрұс» китап басмасын башчысы Рустлан Ацканов бла уа интервью этер муратлыбыз. Оқыуучуларбызыга уа къайтарып айтты: малкъарлы жазыучуланын китапларын учуз багъалары бла Головко атты орамда, 6-чы номерли юйде сатып алтыргъа боллуккыду.

САРАККУЛАНЫ Асият.

аныгъатдым. Ол да бу кемчилик аланы жанларын къыйнагъанын, ишперин жокъгъа кептиргенин жашырмады. Анда малкъар бёлюмде ишлекене аллай уллу иш бардырадыла, аны иосунден санап турсам да, эзе да, тапкалада Мокъаланы Магометни жыйымдыгы бла Отарланы Керимни эки томлукту да бар эдиле. Ол тюкен Москвагъа бойсунады, анда республикалы авторлордын жазғаналарын ары салырга бла къалъярда боллуулукун ара

гили адамларына атап, энчи изданияяла басмалайдыла.

Ал жылда бу тюкненде бизни жазыучуланын китапларын көбүрек санды көрюочу эдим, бусагъатда алай тюйюл эзе да, тапкалада Мокъаланы Магометни жыйымдыгы бла Отарланы Керимни эки томлукту да бар эдиле. Ол тюкен Москвагъа бойсунады, анда республикалы авторлордын жазғаналарын ары салырга бла къалъярда боллуулукун ара

БИЛИРГЕ СЮЙГЕНЛЕНИ КЛУБУ

Дарвин тюз эди: адам улуну ата-бабасы маймулду

Дорбунчү

2014-чю жылда Чарла Дарвиннин түрткүн кюнинде 205-жыллыгъын белгилегендиле. Аны «Происхождение видов путём естественного отбора» деген көп затка мурдрорукту этген ишине ноябрьде 155 жыл боллукунда. Төлөндөн төлгөттө айный барыну теориясынан къажау сюөлтепе уа энти да ийнанмайдыла анга. Ийнаныргъа сюймейдиле, аланы ата-бабалары маймуллагъа уаша болгъанларыны. Ол аберите ийнанмачула жарын ёмю чакъыл бир заманни жетишмеген звено болмажанын шагъат этип турғандыла – маймуллагъа уаша болмажандыла бизни ата-бабаларыбыз деп «Көргөнгөнгөн къалъян-къулъянларын» (сюеклерин) окуяна да маймул болмажанын, шёндюнгө адамлагъа уашалы да болмажан адамны», -деп.

Жетишмеген звено уа табылда – Юг Африка Республикада. Анда 2008-чи жылда окъуна тапхан эдиле «переходный модельни». Ата-бабаларыны сифатын алгъарақълада палеохудожник Джон Гурч россейли профессор Герасимовну амалын хайырланып тохшадырганды.

Бу сейирлик затны тапхан эволюционный биологияны профессору Ли Бергерди. Ол Иоханнесбургдагы Вит-вотерсренд университетде ишлейдий. Сюекле Юг Африкада. Стеркрайтон районда табылғандыла, ары дери да анда адам улуну ата-бабаларыны сю-

еклерин таба-таба турғандыла. Сөз юцион, 1994-чю жылда анда жерден къазын чыкыргъан эдиле 3,3 миллион жыл мындан алда жашағынан австралиптиктен толу сюек сырнын. Алимле «жетишмеген звено» 13-жыллыкъ жаш болгъанын тохшадыргандыла. Ол дорбунда дагыда 30-жыллыкъ тиширину сюек сырнын тапхандыла. Ол сюек сырлы жашыны аны анасыныкъыла болур эдиле деген оюм барды. Экиси да таудан жыгъылып ёлгенинде ушайдыла.

Жашыкъытга Карабо деп атагъандыла. Юг Африкада ол тириде жашағынан тохшадырыларында. Аны жетишмеген звенонын көлөмдөн күнгөнде ол сюек сырлын тапхандыла. Ол сюек сырлы жашыны аны анасыныкъыла болур эдиле деген оюм барды. Экиси да таудан жыгъылып ёлгенинде ушайдыла.

Дорбунда табылған сюек сырны илму атын да тохшадыргандыла: «Аустрал – оптукхес кедбә», -деп.

Жашыкъын бийлигүүлиги (ёсюмю) 130 сантиметр чакъыл эди. Аурулгугу уа – 30 килограмм чакъыл бир.

Карабо бек жигит

ЖАШЧЫКЪ ЭДИ

Алимле Карабону иги сакъланнан къол аязын къаты тингтегендиле. Сора аллай къоллары болгъан сабий ишлөрдө жаралуу саутуну - таякъыны, ыръякъыны эм башча аллай затланы ишлеалларыкъ эди деген оюмгъа кетшилди.

Аны бла биргэе «жетишмеген звено» къоллары узунла эдиле, баш бармакъ-

лары уа иги да айныгъан бармакъыла. Ол ала бла бутакъыдан бутакъыга илине да барапгъанды. Ма ол амалы бла ушай эди «жетишмеген звено» маймуллагъа. Аны бла биргэе оптукхес түрүп жююнду эм бир төркөндөн башча төрек-ни бутаудын секирип ётө билгени бла айрималы эди маймулладан.

Аякъ сюеклерини баш жанлары уа бизниске чакъыл эди. Буттары узун эдиле, ол себепден тера да чапханды. Мыйысы бизни мыйыбызын юченди бир чакъыл болгъанды. Болсада, айну ол маймаланын органга да тие башлагъан эди. Мыйы баш сюекде къойгъанызын тингтендөн сора алмиме жашыкъыны манылайынны арт жанында кенгликтеги мыйысы или айныгъанын тохшадыргандыла. Кёп къалмай, шёндюнгө адамланы мыйыларыча.

«Жетишмеген звено» тишилери уа илде эдиле. Алы о къаты затла ашамагъанын шагъаттын эдиле. Эштада, Карабону анасы отда азыкъ бишире били болур эди – 2 миллион жыл мындан алда.

Профессор Бергерда айтханына көре, Карабону көрмөмдөсүн ишлөгендө, ол былай болур эди деп къуаргъа тюштөндөнди аны сифатын. Бет сифатын угъай, чачыны эм териисин тюрсюнлюгүн. Кертисин айтсақъ, тюз тюрсюнлюклерин билмейбиз, чачыны къалынлыгъын да.

«Комсомольская правда».

Жангы акция

Гитче бизнес bla кюрешенлөгө болушлуку

Россельхозбанкны Къабарты-Малкъар Республикада бёлюмю гитче бизнес bla кюрешенлөгө деп «Тест-драйв+» деген жангы акцияны башлайды.

Аны чегинде ол акцияга къошуулган банкда хакъысын сүёт ачарға эм кредит алған кезиүлдеринде оны жалытхан дистанционный системасы кирире онглары барды. Акция ноябрь айда башланып 2013 жыны ахырына дери бардырылган «Тест-драйв» деген жангы акцияны башлайды.

Ол кезиүде банкны клиенттерини саны 9 мингне къошуулганда. Аланы санында асламында агропромышленный комплексде, сатыу-алыуда эм башха сфералада ишлекенледиле.

Башда сагыныгъан акция 17-чи февральдан 17-чи майга дери бардырыллыкъыда. Ол кезиүде аны клиенттери бу ишини адамлагы таплакъыга къуралгъанын сезерге боллуккыдула, деп билдиргендиле финанс учрежденияны республикада бёлюмюнүн пресс-службасындан.

Бизни корр.

«Биз Афганистанда жүзден артыкъ социалдыкъ обьект салғынбыз»

Бу күнлөде совет аскерле Афганистан Республикадан ынчылыштырылганлы 25 жыл толғынан бла байланыл көп жумушла бардырыладыла. Аладан бири ВОС-ну (Көзлери ил көрмегенлени биргишүү) библиотекасында да «Третий тост» деген ат бла күвралгъанды. Арагъа окуучула, устазла эм тарыха сейирлери болғанла келген эдиле. Тюбешиуге уа Афганистанда урушуну ветеранларыны соузуна таматасы Тимур Тхагалегову, ол көзаятка кытышканла Гиса Сижажевни, Артур Дышековну, Казбек Катаевни, Аслан Бицуковну да чакырганбызы.

- Бююнлюкде тарыхыла ол урушуну көп түрлю көз къарам бла ачыкъалдыла. Алай ары кытышкан совет аскерчиле интернационал борчларын толтурганьдыла. Тогъуз жыл бла эки ай баргъян къазаутын отуна кирген жашланы жигитликлерин унтургъя жаррамайды, - деген башалганды сёзюн Тимур Лялюшевич.

Белгилисича, ол заманда Афганистандын кыралыбызын юг жанындан Узбекистан, Таджикистан, Туркменистан бла чекленгендели. Андан бизге мамыр жашауну бузаоча көп керексиз зат келирге боллукъ эди. Совет Союзны геополитика жаны бла да сейирин къоруларга аскер эди: ол кезиуге Американы аскерлер келип, алайда аякъ тиреге хазырланындыла.

Бу болумгъа къажау турургъя ары кыралыбыздын 600 000 адам жиберилгенд - солдатта, офицерле, врача, башха специалисттеде. Бизни республикадан баргъянланы саны 1860-ха жетгендели, алдан 54 ажымлы жоюлгъандыла, 200 сакытта болгандыла, 300, алган жараларындан тозелмей, аушашканыла.

- Ол терс уруш болгъанды деңгечи сөзлени эшилтес, жургөбис бек кынайланады. Политике талпсыз иону эттерге боллукъдула, аскерчиле уа - угъай. Ары кытышкан онсегизжылыхъ жашынка тилюзюлук ючон сыйналмалы болгъан боевике бла уруш бардыргъандыла. Сора бис анда жюз бла жыйримадан артыкъ социалдыкъ обьект жанындан ишленигебизни да унтухчана этидиле. Ала уа Афганистанны

халкъына керекли сабий садда, школла, больница, властьны интистуттары эдиле.

Дагында специалисттерибизни болушукълары бла жангы власть тохташдырылгъанды. Бизни жаша, къазаутдан, кыралны бетин жоймай, айыпсыз чыкыргъандыла, - деген бардыргъандыла ушакъын ветеранла.

Кертиси бла да, ол замандагы ишлени юсюндөн ханарында болгъанла, къазаута кытышканла айтталыкъдула. Бююнлюкде жамаутын борчу уа, ветеранларга сакъ көзден къарал, жигитлени аналарына, баш иесиз къалгъан тиширлүгъла, сакъатлагъа не жаны бла болушукъ этидиле. Афганистанда урушуну ветеранларыны соузу болгъонлюкде тозлюкюн, огурулупкын пропагандасын бардыргъанлай турады. Бу жый-

портрети болгъан плакатны эмда сау - эсен ветеранлары суратлари бла сауғылгъанды.

ВОС-ну республикада правлениясыны таматасы Лариса Чекресова уа баш организаторыны вице-президенти Владимир Швивцевни къонакълагъа обращениясын окубугъанды. Владимир Сергеевичи да, ол урушка кытышканындан сора, көзлери көрмей къалгъанды. Ветеран Артур Дышеков а келгенлөгө Афганистанда къазаутаты юсюндөн алмат жырланы эшилдиргендели, араны ишчилери, башхала да Андрей Грачёвну «Афганские билины» деген китабындан назмуда окугъанылды.

ЖАНГОРАЗЛАНЫ Нажабат. Сураты Артур ЕЛКАНОВ алгъанды.

Баш редактор АТТАЛАНЫ Жамал

РЕДКОЛЛЕГИЯ:

БЕППАЙЛАНЫ Муталип (баш редакторну орунбасары)

КЬОНАКЪЛАНЫ Хасан (баш редакторну орунбасары)

ТОКЪЛУЛАНЫ Борис (жуаплы секретарь)

ТЕКУЛАНЫ Хая (жамаут-политика бёлжомню таматасы)

ТЕЛЕФОНЛА:

Редакторну приемный - 42-63-01. Баш редакторну орунбасарлары - 42-38-21, 40-04-82. Жуаплы секретарь - 42-66-85.
Секретариат - 40-93-62. Корректорла - 42-63-52.

Газет Басманды эм асламлы информацийна эркинликтерин къоруулай жаны бла Къабарты-Малкъар регион инспекцияда 1994 жылда 14-чи июнда регистрация этилгенди.

Регистрация номер —Н—0066. Индекс - 51532

Газеттени басмачы Къабарты-Малкъар эмда асламы коммуникацияла жаны бла къырад комитеттени компьютер службасы хазыр эттени.

Газет «Тетрапраф» ООО-ну тиографиясында басмаланынганды, Нальчик шахар, Ленин аты проспект, 33

Спорт

Гёжефлөгө - бирча кийимле

Къабарты-Малкъарны спортчуларын Россейни жыымдыкъ командаларыны келечилерини (эркин эм грек-рим тутушудан, дзюдодан, женгил эм ауру атлетикаладан, къол тюйюшден, боксдан эм футболдан), бююнлюкде бирча спорт формагъа кийиндириу бардырылдады.

Бу жол профильли ведом-

Бизни корр.

ЭРКИН ТУТУШУУ

Бет жарыкълы къайтхандыла

Тюркде Каҳрамамараш шахарда эркин тутушудан халкъла аралы турнир бардырылгъанды. Бу жол бла ол сезигинчи кере болгъанды. Эришиуле француз колонизаторла шахарны эркин эзгенленине жораланнганда.

Сермешлөгө жыйырма къыралдан 150 аслам спортчу жыйылгъан эдиле. Тутушуп, къарыуларын сынаргъа

Къабарты-Малкъардан жерлешериз да баргъандыла.

Финнада кеси аурулукъларында Ашамаз Карданов бла Арсен Маиров - биринчиле, Салим Жамбаев - экинчи эм Азамат Хубиев ючинчю жерлени алгъандыла. Жашала тренерле Альберт Герговда, Олег Хасанова эм Арсен Закуевде жараву этедиле.

Бизни корр.

Бокс

Сыйлы турнирлөгө къатышырыкъыдь

Москвада шахарны кубогу ючин боксдан Битеуроссей эришиуле бардырылгъандыла. Турниргө къыралыны регионларындан 180 аслам спорту къатышандыла.

Сермешледе Къабарты - Малкъардан эки жерлешибиз да сынагъандыла къарыуларын. Жашладан бири Альбина Ян Фокичев, 64 килограмм

аурулукъда төрт тюбешиу бардырып, барында да хорлагъанды.

Биринчи жерден сора да, боксчу жууукъ заманда сыйлы турнирлөгө къатышыргъа эркинлик алгъанды. Альбиян тренер Залим Керефовда жараву этеди.

Бизни корр.

РЕДАКЦИИНЫ ЭМ ИЗДАТЕЛЬСТИ АДРЕСИ:

360000, Нальчик шахар, Ленин аты проспект, 5
электронный почтасы: elbor_50@mail.ru